

AZ ERDŐ

AZ 1862-BEN ALAPÍTOTT ERDÉSZETI LAPOK 97. ÉVFOLYAMA



XI. ÉVFOLYAM 3. SZÁM, 97—144. OLD. 1962. MÁRCIUS

TARTALOM

| | |
|---|-----|
| Általános indokolás az erdőkről és a vadgazdálkodásról szóló törvényjavaslatához.. . . . | 97 |
| 1961. évi VII. törvény az erdőkről és a vadgazdálkodásról | 98 |
| <i>Mátyás Vilmos</i> : Tölgyeseink virágzás- és természetbiológiájának gyakorlati vonatkozásai .. | 104 |
| <i>Pankotai Gábor</i> : A vontatók szerepe az erdei munkában.. . . . | 115 |
| <i>Kopeczky Ferenc</i> : A csehszlovák nyárfagazdálkodás helyzete.. . . . | 121 |
| <i>Vámos Rezső—Vida László</i> : A fenyőcsemeték antibiotikus anyagának vizsgálata | 124 |
| <i>Csóka Lajos</i> : A műanyagok felhasználási lehetőségei az erdőgazdaságban.. . . . | 129 |
| <i>Dzšikovits, V. L.—Kníže, A. A.—Szokolova, V. K.</i> : Kísérlet az erdőgazdasági termelés szám- bavételére átszámitó tényezők segítségével.. . . . | 134 |
| <i>Barcsay László</i> : Erdészeti gépjavitó telepek gazdaságosabb létesítése | 138 |
| Címlapon: <i>Közéltetés kerékpárral</i> . (Pilisí All. Erdőgazdaság — Visegrád, Michalovszky István felvétele) | |
| Hátlapon: <i>Papírfa termelés előhasználatból</i> (Szolnok megyei All. Erdőgazdaság — Szajol, Jerome René felvétele) | |

СОДЕРЖАНИЕ

| | |
|---|-----|
| Общее положение о лесах и дополнение к закону относительно охотничьего хозяйства | 97 |
| VII. закон о лесах и об охотничьем хозяйстве 1961 года издания | 98 |
| <i>Матьяш Вильмош</i> : Цветные дуба и практические выводы биологии его плодоношения | 104 |
| <i>Панкотай Габор</i> : Роль тягача при лесных работах | 115 |
| <i>Копецки Ференц</i> : Положение использования древесины тополя в Чехословакии | 121 |
| <i>Вамос Реже—Видя Ласло</i> : Исследование антибиотических веществ семян сосны | 124 |
| <i>Цока Лайош</i> : Возможность использования искусственных материалов в лесном хозяйстве | 129 |
| <i>Дзшикович В. Л.—Книзе А. Л.—Соколова В. К.</i> : Опыт по учету лесохозяйственной продукции с помощью пересчетных факторов | 134 |
| <i>Барцаи Ласло</i> : Более рентабельная постройка машинных ремонтных мастерских в лесничествах На первой странице обложки: <i>Трелевка при помощи трелевочных телег</i> (Пилишский Гослесхоз, Вишеград. (Фото: Михаловского Иштвана) | 138 |
| На последней странице обложки: <i>Продукция для бумажной промышленности, полученная при пред- варительном пользовании</i> . Солнокмедейский Гослесхоз. (Фото: Жероме Рене) | |

SOMMAIRE :

| | |
|---|-----|
| Motivation générale du projet de loi sur les forêts et l'économie cynégétique.. . . . | 97 |
| La loi N° 7/1961, sur les forêts et l'économie cynégétique | 98 |
| <i>Mátyás V.</i> : Les relations pratiques de la biologie de floraison et de fructification des chênaies hongroises | 104 |
| <i>Pankotai G.</i> : Le rôle des tracteurs dans le travail forestier | 115 |
| <i>Kopeczky F.</i> : La situation de la culture du peuplier en Tchécoslovaquie.. . . . | 121 |
| <i>Vámos R.—Vida L.</i> : L'analyse de la matière antibiotique des plants résineux.. . . . | 124 |
| <i>Csóka L.</i> : Possibilités de l'emploi des matières plastique dans l'économie forestière | 129 |
| <i>Džikovitch, V. L.—Kníže, A. A.—Sokolova, V. K.</i> : Essai sur une prise en considération de la production forestière à l'aide des facteurs de conversion.. . . . | 134 |
| <i>Barcsay L.</i> : Installation plus économique des chantiers de réparation pour les machines forestières | 138 |
| En couverture: <i>Débardage à l'aide d'un sulky</i> (Economie Forestière Pilis — localité Visegrád, photo Michalovszky I.) | |
| En reverse: <i>Faconnage de bois de papeterie dans une coupe intermédiaire</i> (Economie forestière Szolnok — localité Szajol, photo Jérôme R.) | |

A lapban megjelent tanulmányok szerzői

Barcsay László tervező mérnök, Erdőterv, Budapest; — *Csóka Lajos* erdőmérnök, Ba-
latonfelvidéki All. Erdőgazdaság Veszprém; — *Dzšikovits, V. L.*, a leningrádi S. L.
Kirovról elnevezett Erdészeti Műszaki Akadémia docense; — *Kníže, A. A.*, a Sziveri
Kísérleti Erdőgazdaság főerdésze; — *Kopeczky Ferenc*, az ERTI nyárfakísérleti kutató-
állomása vezetője, Sárvár; — *Mátyás Vilmos* tudományos munkatárs, ERTI, Sopron;
— *Pankotai Gábor*, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) kandidátusa, egyetemi do-
cens, Erdőmérnöki Főiskola, Sopron; — *Szokolova V. K.*, az Erdészeti Tervező Intézet
mérnök-közgazdásza, Leningrád; — *Vámos Rezső* adjunktus, Tudományegyetem Nö-
vényélettani Intézete, Szeged; — *Vida László* főmérnök, Csongrádmegyei All. erdő-
gazdaság, Szeged.

Általános indokolás az erdőkről és a vadgazdálkodásról szóló törvényjavaslathoz

Az erdők jelentősége sokoldalú szerepük miatt világszerte egyre növekedik. A fa nemcsak az egyik legfontosabb nyersanyag, amely iránt az igény állandóan fokozódik; az erdőknek ezen felül számottevő szerepük van pl. a talajvédelem, az egészségvédelem terén is. Mindez fokozott követelmények elé állítja az erdőgazdálkodást külföldön éppúgy mint hazánkban.

A felszabadulás előtt az erdők túlnyomó részének a földbirtokosok és kapitalisták voltak a tulajdonosai. A nagy növedéket adó, értékes szálerdőket kíméletlenül irtották, az erdők felújítását pedig elhanyagolták. Ilyen előzmények után a felszabadulás az erdőgazdálkodás terén is szomorú örökség maradt ránk.

A gazdasági és társadalmi viszonyokban a felszabadulás után bekövetkezett mélyreható változások az erdők tulajdon-használati viszonyait is gyökeresen átalakították. Az erdők legnagyobb része az állam tulajdonába került és a mezőgazdaság szocialista átalakulása folytán ma már nem állami tulajdonban álló erdők zömében is szocialista szervezetek gazdálkodnak. Ennek alapján jelentős eredményeket értünk el az erdőgazdálkodás tervszerűbbé tételében, és erdőállományunk növelésében.

Az erdőgazdálkodás szabályait azonban még ma is egy felszabadulás előtti jogszabály: az erdőkről és a természetvédelemről szóló 1935 évi IV. törvény tartalmazza.

Ez a törvény ma már nem felel meg a követelményeknek. Erdőgazdálkodásunk szocialista továbbfejlesztésének már csak azért sem szolgálhat alapjául, mert egyrészt a Horthy-Magyarország jogalkotásaként a kapitalista tulajdonjogi viszonyokra és a régi vármegyei közigazgatási rendszerre épült, másrészt egyes műszaki vonatkozású rendelkezései is elavultak. Ezek egy részét éppen ezért már korábban hatályon kívül is kellett helyezni. Az 1935. évi IV. törvény nem volt tekintettel az erdőgazdálkodástól elválaszthatatlan termelési ágakra, pl. a vadgazdálkodásra, valamint a fűrész és lemez iparra. Az erdőkkel népgazdasági szempontból azonos értékű fásításokra pedig nem is terjed ki a hatálya.

A Minisztertanács 1954-ben irányt mutatott ugyan erdőgazdálkodásunk további fejlesztésére [1040/1954. (V. 27.) Mt. h.] és jelentős lépés volt az is, hogy a Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1957-ben rendezte a vadászat és a vadgazdálkodás kérdéseit (1957. évi 43. sz. tvr.), a mezőgazdaság szocialista átszervezése azonban ezekben az években még nem fejeződött be s így az erdőgazdálkodás és a vadgazdálkodás átfogó rendezésének nem voltak meg a társadalmi-gazdasági előfeltételei.

A mezőgazdaságban a szocialista termelési viszonyok 1960-ban uralkodóvá váltak, s ez lehetővé tette, hogy az Országos Erdészeti Főigazgatóság — az érdekelt szervek közreműködésével — megkezdje az erdőgazdálkodás és vadgazdálkodás alapvető kérdéseit rendező törvény előkészítését. Ennek során messzemenően támaszkodott a tudomány eredményeire, s felhasználta a hazai tapasztalatokat és az európai baráti államok hasonló tárgyú jogszabályalkotásait.

A javaslat az erdő- és a vadgazdálkodásban szilárdabb alapokra helyezi a tervszerű gazdálkodást, és mindkét termelési ágat szervesen beilleszti tervgazdálkodásunk rendszerébe.

A javaslat nem érinti ugyan a fennálló tulajdoni viszonyokat, de az erdőbirtokossági társulatok túlnyomó részének megszüntetésével, az államerészeti üzemeltetés bevezetésével és az erdők haszonbérbeadásának kötelezővé tételével biztosítja, hogy minden erdőben szocialista szervezetek gazdálkodjanak.

Annak a követelménynek megfelelően, hogy a zömmel társadalmi tulajdonban álló fásítások is a népgazdaság érdekeit szolgálják, a javaslat az erdőkön felül a fásításokra is kiterjeszti a rendelkezések hatályát.

Az erdőgazdálkodásban a szakszerűség érvényesülését segíti elő a javaslat azáltal, hogy a gazdálkodás alapelveit a tudomány és a gyakorlat legújabb eredményei alapján határozza meg és bevezeti az erdőgazdálkodás szakmai irányításának rendszerét.

Hazánk értékes vadállományának védelme és fejlesztése érdekében a javaslat megvalósítja a vadgazdálkodás és vadászat egységes irányítását. Ugyanakkor megteremti a rokon termelési ágak — az erdő- és a mezőgazdálkodás — érdekei egybehangolásának alapjait. A javaslat biztosítja az erdőgazdálkodás és az attól elválaszthatatlan fűrész- és lemezipar összhangját is.

Annak érdekében, hogy az erdők és a fásítások rendeltetésüknek minél jobban megfelelhessenek, a javaslat az erdőgazdálkodás műszaki fejlesztéséről és az erdők védelméről is rendelkezik. Az ország fával borított területének növelése céljából pedig jelentős erdősítési és fásítási programnak veti meg alapjait.

1961. évi VII. törvény az erdőkről és a vadgazdálkodásról

I. FEJEZET

A törvény célja

1. § A törvény célja, hogy
- a) a meglévő erdők korszerű kezelése, az új erdőtelepítések és a fásítások révén az ország élőfakészlete tovább növekedjék, a népgazdaság és a lakosság több, jobb és olcsóbb fához, valamint egyéb erdei termékhez jusson;
 - b) az erdők és fásítások fokozottabb mértékben betöltsék talajvédelmi, vízgazdálkodást szabályozó, helyi éghajlatot befolyásoló, egészségvédő és egyéb hasznos rendeltetésüket;
 - c) a vadgazdálkodás és a vadászat minél jobban megfeleljen népgazdasági rendeltetésének, illetve elősegítse vadgazdálkodási kultúránk továbbfejlesztését.

II. FEJEZET

A törvény hatálya

2. § Az erdőkre vonatkozó rendelkezések hatálya az erdőkön felül a fásításokra, valamint az erdőtelepítésekre kijelölt területekre (a továbbiakban: erdő, fásítás) is kiterjed.
3. § A törvény alkalmazásában
- a) erdő az erdőjellelű faállománnyal borított terület, a felújítandó vágásterületekkel, közbelső tisztásokkal, üzemi utakkal, nyiladékokkal, rakodókkal, csemeterkertekkel és az erdőgazdálkodás céljait közvetlenül szolgáló egyéb területekkel együtt;
 - b) fásítás a külterületeken levő faszor, facsoport, a fél hektárnál kisebb erdőfolt, valamint az olyan fásított legelő, amelyen a fák koronája a területnek legalább egyharmadát borítja.
4. § Az erdőkre és a fásításokra vonatkozó rendelkezések hatálya nem terjed ki
- a) a kertre, a zártkertre, a szőlőre, a gyümölcsösre, valamint az olyan területekre, amelyeket törvényes rendelkezéssel kivontak az erdőgazdasági művelés alól;